

# Číselník věkových skupin NZIS

VERZE 2024-01.0

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Miroslav Zvolský <sup>1</sup> , Jiří Jarkovský <sup>1</sup> , Petr Benáček <sup>1</sup> , Michaela Jochcová <sup>1</sup> , Jaroslav Číhal <sup>1</sup> , Kateřina Bálint <sup>1</sup> , Michal Vičar <sup>1</sup> , Martin Komenda <sup>1</sup> , Ladislav Dušek <sup>1</sup>  <sup>1</sup> Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	-
Datum vytvoření dokumentu:	20. 5. 2024
Datum poslední aktualizace:	25. 10. 2024
Datum a vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	
Datum schválení poradou vedení UZIS:	
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	OIS-12-01
Klíčová slova	Národní zdravotnický informační systém, NZIS, zdravotnická data, číselník, věkový interval, věková skupina
EuroVoc	NT2 státní zdravotní služba, NT1 zdravotní statistika
Citace:	Zvolský M., Jarkovský J., Benáček P., Jochcová M., Číhal J., Bálint K., Vičar M., Komenda M., Dušek L. Číselník věkových skupin NZIS. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2024. Dostupné z: <a href="https://www.nzip.cz/data/2182-ciselnik-vekove-skupiny-otevrena-data">https://www.nzip.cz/data/2182-ciselnik-vekove-skupiny-otevrena-data</a> . ISSN 2695-0340
Datová sada dostupná na:	<a href="https://www.nzip.cz/data/2182-ciselnik-vekove-skupiny-otevrena-data">https://www.nzip.cz/data/2182-ciselnik-vekove-skupiny-otevrena-data</a>
Kontakt:	<a href="mailto:analyzy@uzis.cz">analyzy@uzis.cz</a>

## 1 Popis datové sady

---

### 1.1 Primární cíl

Cílem číselníku je usnadnit uživateli práci s datovými sadami obsahujícími věkové skupiny.

### 1.2 Základní informace

Číselník věkových skupin poskytuje přehled všech věkových skupin používaných v otevřených datech Národního zdravotnického informačního systému (NZIS). Datové sady využívající tento číselník mají v podrobném technickém popisu uveden odkaz na číselník. Zároveň je v metadatech, v sekci popis datové sady uveden atribut *Využívané číselníky*, který taktéž na číselník odkazuje.

V datových sadách, které lze otevřít v excelu (přibližně do 1 milion řádků) necháváme uvedené i textové hodnoty pro jednodušší práci s daty, aby s nimi mohl snadno pracovat i méně zkušený uživatel. V objemnějších datových sadách (více než 1 milion řádků) uvádíme pouze kódy, abychom nenavyšovali velikost datové sady.

### 1.3 Interpretace a informační hodnota a případné limity

Číselník zahrnuje přehled použitých věkových skupin v otevřených datových sadách NZIS.

Vzhledem k povaze statistických dat byl pro kódování věkových skupin zvolen vlastní úzce zaměřený číselník NZIS namísto obecného [intervalového číselníku ČSÚ](#).

Kód číselníkové položky (vek\_kod) je tvořen ze tří částí.

1. První část kódu je tvořena prvními dvěma číslicemi kódu (Obrázek 1), které určují, k jaké časové jednotce se daná položka vztahuje.
  - 3 – dny
  - 4 – týdny
  - 5 – měsíce
  - 6 – roky

Pokud číselníková položka obsahuje konkrétní hodnotu nebo rozsah s jednou časovou jednotkou, jsou první dvě číslice totožné.

- 33 – dny až dny
- 44 – týdny až týdny
- 55 – měsíce až měsíce
- 66 – roky až roky

Pokud číselníková položka obsahuje rozsah s různými časovými jednotkami, odpovídají číslice těmto časovým jednotkám.

- 34 – dny až týdny
- 35 – dny až měsíce
- 36 – dny až roky
- 45 – týdny až měsíce
- 46 – týdny až roky
- 56 – měsíce až roky

2. Druhá část kódu se skládá z 3.–5. číslice. Ty určují rozsah číselníkové položky *od* (vek\_od\_vcetne). Například 064 u 3.–5. číslice je věk *od 64 let*.

3. Třetí část kódu se skládá z 6.–8. číslice. Ty určují rozsah číselníkové položky *do* (vek\_do\_vcetne). Např. 069 u 6.–8. číslice je věk *do 69 let*. Pokud číselníková položka obsahuje konkrétní hodnotu nikoliv rozsah, tak se číslice na 3.–5. a 6.–8. pozici opakují. Například 004004 odkazuje na věk 4 roky bez rozsahu.

# 66020024

## 2 úvodní číslice

- 1. č. pro rozsah od
- 2. č. pro rozsah do
- 6 pro roky
- 5 pro měsíce
- 4 pro týdny
- 3 pro dny
- 7 pro Neznámo  
/Neuvedeno

## 3 číslice věk od

- doplněny nulami do 3
- 20 let → 020
- 0 let → 000

## 3 číslice věk do

- doplněny nulami do 3
- 24 let → 024
- a více let → 999

Obrázek 1: Tvorba kódu číselníkové položky

V číselníku jsou zahrnuty i hodnoty *Neznámo* a *Neuvedeno* (kódy 70001000 a 70002000). Hodnota *Neznámo* se vztahuje na věkové údaje, které nebyly uvedeny ani ve zdrojových datech. Hodnota *Neuvedeno* se týká údajů, které jsou ve zdrojových datech uvedeny, ale kvůli ochraně osobních údajů nemohly být uvedeny v datové sadě.

## 1.4 Příklady použití

Číselník může být použit v kombinaci s datovou sadou, která obsahuje dané číselníkové hodnoty. Využití této kombinace číselníku a datové sady usnadní zpracování vybrané datové sady.

## 1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

## 1.6 Klíčová slova

NZIS, Národní zdravotnický informační systém, zdravotnická data, číselník, věkový interval, věková skupina

## 1.7 Klasifikace dle EuroVoc

NT2 státní zdravotní služba, NT1 zdravotní statistika

## 2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: nepravidelná

- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 194
- Počet popisných atributů: 8
- Velikost: 34 kB

### 3 Zdroj dat

---

Zdrojem dat pro datové sady je Národní zdravotnický informační systém (NZIS), který je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

### 4 Agregace a transformace dat

---

Bez agregace a transformace

### 5 Atributy datové sady

---

- 1. IRI číselníku**
  - Název parametru: ciselnik
  - Datový typ: anyURI
  - Popis parametru: Identifikace číselníku v podobě jeho IRI
- 2. Kód číselníku**
  - Název parametru: ciselnik\_kod
  - Datový typ: string
  - Popis parametru: Kód číselníku v rámci sady číselníků v rámci NZIS, nejedná se o globálně jednoznačnou identifikaci číselníku.
- 3. Název číselníku**
  - Název parametru: ciselnik\_nazev
  - Datový typ: string
  - Popis parametru: Název číselníku
- 4. IRI položky**
  - Název parametru: vek\_IRI
  - Datový typ: anyURI
  - Popis parametru: Identifikace položky věku v podobě jejího IRI
- 5. Kód položky**
  - Název parametru: vek\_kod
  - Datový typ: integer
  - Popis parametru: Unikátní kód číselníkové položky věku, který odpovídá kódu věku uvedeném v datové sadě.
- 6. Název položky**
  - Název parametru: vek\_nazev
  - Datový typ: string
  - Popis parametru: Název číselníkové položky věku
- 7. Dolní hranice věkové skupiny**
  - Název parametru: vek\_od\_vcetne
  - Datový typ: integer



- Popis parametru: Dolní hranice věku dané věkové skupiny, včetně krajní hodnoty (uzavřený interval)
- 8. Horní hranice věkové skupiny**
- Název parametru: vek\_do\_vcetne
  - Datový typ: integer
  - Popis parametru: Horní hranice věku dané věkové skupiny, včetně krajní hodnoty (uzavřený interval)